

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»
*Випускна циклова (методична) комісія педпрацівників будівельного профілю,
будівництва та цивільної інженерії*

ЗАТВЕРДЖУЮ

 Заступник директора з НР
Герасимик-Чернова Т. П.
« а » 28 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МАЛЮНОК І ЖИВОПИС

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність	192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітньо-професійна програма	«Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн»

Розробники: Лопухович Наталія Василівна, викладач спецдисциплін

ДАНІ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн»	Протокол від <u>01.09.2026р</u> № <u>1</u> Голова РПГ <u></u> <u>Лопухович Н.В.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової (методичної) комісії педпрацівників будівельного профілю, будівництва та цивільної інженерії	Протокол від <u>01.09.2026р</u> № <u>1</u> Голова ЦМК <u></u> <u>Лопухович Н.В.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ	Дата та номер протоколу засідання циклової методичної комісії	Голова циклової методичної комісії

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Малюнок і живопис
Розробники	Лопухович Наталія Василівна, викладач спецдисциплін
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Для нормативного і скороченого терміну навчання - 12 тижнів протягом VII-го семестру.
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС 90 годин, з яких 36годин становить контактна робота з викладачем (6 годин лекцій, 30 години практичних занять), 54 години становить самостійна робота. Форма контролю – диференційований залік. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання–3 год. Курсовий проект (робота) (за наявності) – не передбачено.
Мова(и) викладання	Українською мовою

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	фахова за вибором здобувача освіти
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Креслення та основи нарисної геометрії», «Кольороведення», «Архітектурний кольоровий просторовий дизайн»
Додаткові умови	Для забезпечення вивчення таких дисциплін: дипломне проектування, макетна практика
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - засвоєння практичних засад навчального малюнку починаючи від формування поняття конструктивної логіки, побудови об'ємної форми і методичної послідовності поетапного ведення роботи над зображенням до визначеного рівня завершеності за допомогою перспективної побудови об'єму в просторі, тону, світлотіньового моделювання форми.

Завдання вивчення дисципліни «Малюнок і живопису» є:

- навчити здобувачів освіти володіти засобами кольору, передавати на площині трьохвимірність об'єктів предметно-просторового середовища в залежності від освітлення, оточення, повітряної та колірної перспективи;
- сформувати вміння трансформувати зображені реальні об'єкти в двовимірні декоративні рішення;
- дати базові знання з основ малюнку, живопису та кольоровознавства;
- познайомити здобувачів освіти з технікою та технологією акварелі, гуаші.

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та виконувати практичні в галузі будівництва та цивільної інженерії, використовуючи основні теорії і методи фундаментальних та прикладних наук; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК 07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі використовуючи інформаційні та комунікаційні технології.

ФК 03. Знати базові основи форматування в дизайні, вміти поєднувати будівельні матеріали в композиції.

ФК 15. Базові знання про основи дизайну, малювання, моделювання і макетування, основи композиції, технічного рисунку, основи кольорознавства при проєктуванні об'єктів будівництва, уміння їх використовувати у професійній діяльності.

5. Програмні результати навчання

РН 6. Використовувати різні джерела, в тому числі, сучасні інформаційні та комунікаційні технології, для ефективного пошуку, оброблення та аналізу інформації, спілкування на професійному та соціальному рівні.

РН 11. Створювати зображення за законами та принципами архітектурної колористики та композиції, впливу кольору, форми глибини простору для створення художнього образу.

РН 13. Володіти спеціальними знаннями з рисунку та живопису. Виконувати малюнок з натури за допомогою пропорцій, тону, кольору. Застосовувати сукупність візуальних засобів демонстрацій об'єктів архітектури: будівель, споруд, їх комплексів, ансамблів, частин, фрагментів.

РН 20. Уміти працювати самостійно, планувати, аналізувати, контролювати, оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.

6. Вимоги до знань і вмінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- Розуміти та застосовувати закони перспективи, правила та прийоми зображення об'ємно-просторової форми;
- Знати можливості технічних прийомів, графічно-художніх засобів;
- Використовувати особливості графічної та живописної композиції; особливості кольору в живописних роботах;
- Знати зміну тонових та колористичних відношень в залежності від освітлення;
- Знати закони зображення повітряного середовища графічно та кольором; особливості колориту в системі гармонійних кольорових відношень у живопису;
- Використовувати закони контрасту та нюансу кольору в живописі;
- Відтворювати фактуру та матеріальності предметів в кольорі та різних графічних техніках;
- Розрізняти художні техніки і стилістичні вирішення, застосовуючи метод порівняльного аналізу;
- Відрізняти твори певної епохи за різноманітними ознаками;
- Працювати у різних живописних (акварель, гуаш, темперний, акриловий, олійний живопис), та графічних (олівець, вугіль, туш, пастель) техніках.

7. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни:

Лекції:

1. Вступ. Ознайомлення з курсом дисципліни.
2. Ознайомлення з техніками, матеріалами та видами малюнку і живопису,
3. Види перспективи.

Практичні заняття:

1. Вступ. Закони спостережної перспективи.
2. Малюнок гіпсового куба.
3. Малюнок гіпсової піраміди

4. Малюнок гіпсового шестигранника.
5. Малюнок куба з шестигранником.
6. Малюнок кулі.
7. Малюнок групи гіпсових тіл (куб,циліндр, куля).
8. Зображення фруктів та овочів в поліхромній техніці.
9. Вступ. Малюнок простих геометричних тіл (куб, конус).
10. Комбінаторика з геометричних тіл (куб, шестигранник, куля).
11. Малюнок групи гіпсових тіл (куб,циліндр, куля).
12. Малюнок драперії.
13. Натюрморт з геометричними тілами обертання (конус, циліндр, куля).
14. Натюрморт з побутових предметів з драперією.
15. Малюнок рослинних орнаментів. Трилисник.

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ п/п	Назва розділу і теми	Кількість годин			
		Всього (год.)	З них аудиторні		Самостійна робота (год.)
			Теоретичні, (год.)	Практичні, (год.)	
1	2	3	4	5	6
1	Вступ. Ознайомлення з курсом дисципліни	2	2		
2	Ознайомлення з техніками, матеріалами та видами малюнку і живопису	2	2		
3	Види перспективи	2	2		
4	Вступ. Закони спостережної перспективи	6		2	4
5	Малюнок гіпсового куба	4		2	2
6	Малюнок гіпсової піраміди	6		2	4
7	Малюнок гіпсового шестигранника	6		2	4
8	Малюнок куба з шестигранником	6		2	4
9	Малюнок кулі	6		2	4
10	Малюнок групи гіпсових тіл (куб, циліндр, куля)	4		2	2
11	Зображення фруктів та овочів в поліхромній техніці	6		2	4
12	Вступ. Малюнок простих геометричних тіл (куб, конус)	6		2	4
13	Комбінаторика з геометричних тіл (куб, шестигранник, куля)	6		2	4
14	Малюнок групи гіпсових	6		2	4

15	Малюнок драперії	4		2	2
16	Натюрморт з геометричними тілами обертання (конус, циліндр, куля)	6		2	4
17	Натюрморт з побутових предметів з драперією	6		2	4
18	Малюнок рослинних орнаментів. Трилисник	6		2	4
	ВСЬОГО	90	6	30	54

9. Теоретичне планування курсу лекційних занять

№п/п	Назва теми	Кількість годин на тему	Кількість годин на лекційне заняття	№п/п уроку	Теми лекційних занять	Бібліографія
1	Вступ. Ознайомлення з курсом дисципліни	2	2	1-2	Вступ. Ознайомлення з курсом дисципліни	
2	Ознайомлення з техніками, матеріалами та видами малюнку і живопису	2	2	3-4	Ознайомлення з техніками, матеріалами та видами малюнку і живопису	
3	Види перспективи	2	2	5-6	Види перспективи	
	Всього	6	6			

10. Планування практичних занять

№п/п	Теми практичних занять	Кількість годин на практичне заняття	Бібліографія
1	Вступ. Закони спостережної перспективи	2	
2	Малюнок гіпсового куба	2	
3	Малюнок гіпсової піраміди	2	
4	Малюнок гіпсового шестигранника	2	
5	Малюнок куба з шестигранником	2	
6	Малюнок кулі	2	
7	Малюнок групи гіпсових тіл (куб, циліндр, куля)	2	
8	Зображення фруктів та овочів в поліхромній техніці	2	
9	Вступ. Малюнок простих геометричних тіл (куб, конус)	2	
10	Комбінаторика з геометричних тіл (куб, шестигранник, куля)	2	

13	Натюрморт з геометричними тілами обертання (конус, циліндр, куля)	2	
14	Натюрморт з побутових предметів з драперією	2	
15	Малюнок рослинних орнаментів. Трилисник	2	
	Всього	30	

11. Планування самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин на тему	сього годи на самостійну	Теми самостійної роботи	Бібліографія
1	Вступ. Закони спостережної перспективи	6	4	Конструктивні нариси умовно плоских предметів (аркуш паперу, книга)	
2	Малюнок гіпсового куба	6	2	Малюнок 2-3 коробок	
3	Малюнок гіпсової піраміди	6	4	Конструктивні нариси піраміди	
4	Малюнок гіпсового шестигранника	6	4	Конструктивна побудова шестикутника по пам'яті	
5	Малюнок куба з шестигранником	6	4	Малюнок простих меблів	
6	Малюнок кулі	6	4	Малюнок м'яча, яблука	
7	Малюнок групи гіпсових тіл (куб, циліндр, куля)	6	2	Малюнок стола і табуретки)	
8	Зображення фруктів та овочів в поліхромній техніці	6	4	Етюди овочів та фруктів в різних кольорових гамах	
9	Вступ. Малюнок простих геометричних тіл (куб, конус)	6	4	Замальовки куба з різних ракурсів	
10	Комбінаторика з геометричних тіл (куб, шестигранник, куля)	6	4	Натюрморт з конструктивно простих предметів	
11	Малюнок групи гіпсових тіл (куб, циліндр, куля)	6	4	Малюнок табуретки в різних ракурсах	
12	Малюнок драперії	6	2	Нарис фрагменту одягу	
13	Натюрморт з геометричними тілами обертання (конус, циліндр, куля)	6	4	Малюнок нескладного натюрморту	
14	Натюрморт з побутових предметів з драперією	6	4	Малюнок нескладного натюрморту	
15	Малюнок рослинних	6	4	Малюнок кімнатних квітів	

	Всього	90	54	
--	---------------	-----------	-----------	--

12. Форми організації навчання

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Малюнок і живопис» є лекції, з використанням мультимедійних засобів навчання, практичні заняття, підготовка рефератів, доповідей на щорічні студентські конференції, консультації, самостійна робота здобувачів освіти.

Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання контрольних робіт, реферату, виконання індивідуальних практичних та графічних завдань та диференційний залік за період вивчення дисципліни

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів, які використовуються при вивченні дисципліни:

1. В аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (лекція); наочні (ілюстрація, демонстрація).
2. В аспекті логічності та мислення: пояснювально-ілюстративні (презентація); репродуктивні (короткі тестові контрольні).
3. В аспекті керування навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота під керівництвом викладача.
4. В аспекті діяльності в колективі: методи стимулювання (додаткові оцінки за реферати, статті, тези).

Засоби діагностування результатів навчання

Контрольні заходи, які проводяться в коледжі визначають відповідність рівня набутих здобувачами освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо фахової перед вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням предмету з метою визначення рівня підготовки студентів з відповідних дисциплін, які формують базу для його опанування. Вхідний контроль проводиться на першому занятті по питаннях, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати вхідного контролю враховують при коригуванні завдань для самостійної роботи студентів.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за контрольними роботами, захист практичних робіт. Поточний контроль може проводитися у форм і усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному контролі за теми.

Семестровий контроль з дисципліни «Малюнок і живопис» проводиться в процесі освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з діючим Положенням про екзамени та заліки в ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ».

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та виконання практичних), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням ЦМК у НМК дисципліни «Малюнок і живопис» й доводяться до відома студентів.

Поточний контроль на лекції покликаний привчити студентів до систематичного опрацювання пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття студентів розділи з наступним роз'ясненням їх.

Контроль у позааудиторний час

1. Перевірка конспектів лекцій і рекомендованої літератури.
2. Перевірка і оцінка рефератів по частині лекційного курсу, який самостійно пророблюється.
3. Індивідуальна співбесіда зі студентом на консультаціях.

Консультації.

Мета консультацій – допомогти здобувачам освіти розібратись у складних питаннях, вирішити ті з них, у яких студенти самостійно розібратись не можуть. Одночасно консультації надають можливість

13. Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань з малюнку та живопису припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу з малюнку та живопису та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як звикористанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

14. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів на практичних заняттях під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання практичних робіт, самостійної роботи, заохочення здобувачів до дослідної та проєктної роботи.

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися норм Закону України «Про академічну доброчесність».

Самостійність: Письмові, практичні роботи виконуються студентами виключно самостійно.

Джерела та цитування: Будь-яке використання чужих ідей, текстів чи результатів обов'язково супроводжується правильним посиланням на першоджерело.

Використання ШІ: Застосування штучного інтелекту (ChatGPT тощо) дозволене лише як допоміжний інструмент. Студент зобов'язаний зазначити у роботі назву програми та спосіб її використання. Подання згенерованого тексту як власного є порушенням.

Заборонені дії: Плагіат, самоплагіат, списування, використання шпаргалок чи технічних засобів під час оцінювання, а також виконання завдань на замовлення (або за інших осіб).

Наслідки порушень: Виявлення недоброчесності веде до анулювання оцінки за роботу без права перескладання, або до повторного проходження оцінювання. Системні порушення передаються на розгляд Комісії з академічної доброчесності коледжу.

технологій дистанційного навчання коледжу; з метою контролю виконання завдань заліку в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Zoom, GoogleMeet, Viber, Moodle тощо).

15. Рекомендовані джерела інформації

1. Малюнок і живопис: Конспект лекцій для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузь знань 19 Архітектура і будівництво спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія денної форми навчання /уклад. Т.Л.Мінаєва – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ», 2022- 20с.

2. Т.М. Клименюк. Креслення. Рисунок: навч. посібник/ Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021 – 244с.

3. Технічне креслення та комп'ютерна графіка: навч. посібник / П.П. Волошкевич, О.О.Бойко, П.А.Базишин, Н.О.Мацура – Львів: Світ, 2014- 224с.

4. Малюнок і живопис: Методичні вказівки до виконання практичних робіт для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузь знань 19 Архітектура і будівництво спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія ОПП Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн денної форми навчання / уклад. О.Ф. Шмаль – Любешів: ВСП «Любешівського ТФК Луцького НТУ», 2024- 59с.

15.1. Інформаційні ресурси

1. <https://ltklnu.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9-%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%BD%D0%BE%D0%BA-%D1%96-%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81-2022.pdf>